

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ
Кнеза Вишеслава 1, Београд

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум именовања (избора) комисије: **15.1.2020 (бр. 23/3)**
2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање и назив факултета (установе) у којој је члан комисије запослен:
  1. **др Драгана Ђоровић**, ванредни професор, Шумарски факултет Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура)
  2. **др Невенка Галечић**, доцент, Шумарски факултет Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура)
  3. **др Драгана Скочајић**, доцент, Шумарски факултет Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура)

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме: **Милица, Душанка, Петровић**
2. Датум и место рођења, општина, држава:
5.6.1992, Београд, Савски венац, Србија
3. Студијски програм основних студија које је кандидат завршио:
Пејзажна архитектура
4. Датум завршетка основних студија: **11.7.2019.**

III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА:

„Пејзажноархитектонско уређење отвореног простора стамбених блокова: интеграција планираног линијског парка и Дунавског кеја у Београду”

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА:

Мастер рад кандидаткиње Милице Петровић, дипл. инж. пејз. арх., под називом: „Пејзажноархитектонско уређење отвореног простора стамбених блокова: интеграција планираног линијског парка и Дунавског кеја у Београду” има укупно нумерисаних 68 страница. Овај мастер рад садржи укупно 107 илустрација, у шта је укључено и 7 основа и планова, 12 мапа, 2 дијаграма, 2 графикона и 8 историјских карата и планова. Поред тога, допринос кандидаткиње су 22 скице/схеме, 7 мапа, 7 фотографија и 2 графикона, односно укупно 38 илустрација.

Списак коришћене и цитиране литературе се састоји од наведених 40 референци, међу којима су 22 публикације и 17 електронских извора, као и Техничка документација и архивска грађа за стамбени комплекс „Дорћол 1” из Фонда архивског сектора Општине Стари Град.

На почетку рада су Насловна страна, Апстракт и Кључне речи на српском и енглеском језику, као и Списак слика, графикона и табела, с изворима свих 107 илустрација у раду, чија је структура већ дата. У делу који претходи нумерисаним страницама рада је и садржај, у којем је наведено укупно 10 поглавља: 1. **Увод**, у којем су дефинисани предмет и циљ рада, као и примењене методе истраживања

(стр. 1-2); 2. **Теоријски оквир** (стр. 3-28); 3. **Анализа предметне локације и резултати истраживања** (стр. 29-54); 4. **Концептуализација пејзажноархитектонског уређења отворених простора стамбеног комплекса** (стр. 55-56); 5. **Финализација идејног решења контактеног отвореног простора** (стр. 57-60); 6. **Дискусија** (стр. 61-62); 7. **Закључак** (стр. 61-62); 8. **Литература** (стр. 63-64); 9. **Прилог** (стр. 65-66) и 10. **Проширени резиме** (стр. 67-68).

Структура рада, формирана је адекватно теми мастер тезе, односно предмету истраживања и чини логично осмишљену целину.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА

Мастер рад „**Пејзажноархитектонско уређење отвореног простора стамбених блокова: интеграција планираног линијског парка и Дунавског кеја у Београду**“ кандидаткиње **Милице Петровић**, даје концептуални предлог уређења отворених простора постојећег стамбеног комплекса „Дорћол 1“ у Доњем Дорћолу, на територији општине Стари град, између простора железничке пруге, која је предвиђена за измештање, и Дунавског кеја. Предлози за пејзажноархитектонско уређење отворених простора на предметној локацији, заснивају се на принципима концепта *Placemaking* (стварање погодног места / простора) који заговара непрофитна организација *Project for Public Spaces* (Пројекат за јавне просторе), у циљу стварања квалитетних јавних простора у смислу јачања кохерентности локалне заједнице и успостављања вишег нивоа квалитета заједничког живота на одређеном простору. У раду се дају смернице за уређење отворених простора целокупног стамбеног комплекса у наредном периоду, када се, уместо железничке пруге, буде формирао планирани линијски парк. Осим тога, у раду је дат и пројекат идејног решења за одабрану локацију у предметном стамбеном комплексу, која ће бити и једна од контактних зона између будућег линијског парка и Дунавског кеја.

Концептуално и идејно решење отворених простора у овом раду, настали су на основу више аспеката анализе идентификованих проблема. Наиме, у раду су изведене детаљне анализе саме локације (просторне и историјске), затим упознавање и анализа релевантних примера светске праксе, који се односе на отворене просторе сличне типологије, као и детаљно упознавање с концептом за стварање погодног места, *Placemaking*, и анализирање постојећег простора у оквиру критеријума дефинисаних на основу овог концепта. Просторно решење чија је основна идеја образложена у раду, требало би да обезбеди, у новим условима, а на основу постојећих вредности и дефинисаних неопходних квалитета будућег простора – унапређење животне средине, стварање мреже еколошких тачака, унапређење социолошких вредности постојећег простора, стварање приступачних, атрактивних и удобних простора за различите кориснике.

Структура рада је формирана тако да после уводног дела следи теоријски оквир истраживања који је био и основа за формирање концепта пејзажноархитектонског уређења простора. Такође, рад садржи просторне и историјске анализе предметне локације, као и просторне анализе отворених простора насеља према унапред детаљно образложеним и дефинисаним критеријумима концепта за стварање погодног места, *Placemaking*. Четврто и пето поглавље посвећени су концептуализацији и конкретизацији пројектантских одлука које су преточене у пројектантске смернице, као и у конкретан пример пејзажноархитектонског уређења

отвореног простора једне од контактних зона у оквиру предметне локације. Затим следе два поглавља у којима се разматрају и образлажу стечени увиди, као и поглавље с подацима о коришћеној и цитираној литератури и архивској грађи. На крају рада је прилог, композициони план за пејзажноархитектонско уређење одабране контактне просторне зоне у комплексу, као и поглавље са сажетим приказом мастер рада.

У **Уводу**, осим указивања на важност проучавања градских отворених простора, као и формирања квалитетних отворених јавних простора, сажето је образложен значај прилагођавања полујавних и јавних отворених простора стамбеног насеља „Дорћол 1” трансформацији његове непосредне околине, односно формирању линијског парка дуж линије железничке пруге, која је ово насеље физички одвајала од густо насељеног градског ткива у непосредном суседству. Као што пише у Уводу, неопходно је јавне и полујавне отворене просторе стамбеног комплекса прилагодити новој ситуацији, тако да се пејзажноархитектонским уређењем одговори на потребе чланова локалне заједнице стварањем квалитетног заједничког простора, који ће, истовремено, на вишем просторном нивоу, имати улогу елемента интеграције две значајне просторне структуре, планиране и постојеће, односно планираног линијског парка и постојећег Дунавског кеја. У Уводу је наведено да је **циљ рада** осмишљавање концептуалног пејзажноархитектонског уређења отворених јавних простора стамбеног комплекса, који ће бити и чинилац интеграције две линијске структуре које се граниче са насељем, а истовремено бити намењени побољшању квалитета живота на отвореном, за станаре комплекса. Основ за постављање дефинисаног циља је пажљиво проучавање различитих аспеката постојећих простора, с циљем стварања квалитетног амбијента, који повећањем биљног фонда и коришћењем водних ресурса локације, утиче на њен еколошки значај. Поред наведених ставки, уводни део рада садржи податке о примењеним **методама рада**, односно о различитим методама, техникама и поступцима који су коришћени у зависности од фазе истраживања, односно од тога да ли је у питању теоријско, или историјско истраживање, или прикупљање података о изабраним студијама случаја, светским примерима добре праксе уређења отворених простора различитих типологија, као и анализи њихових просторних и пејзажноархитектонских особина. У уводном делу, као један од резултата рада, најављено је формирање концептуалног пејзажноархитектонског решења отворених простора, на основу спроведене анализе, на дефинисаној предметној локацији, кроз образложене и илустроване смернице просторног уређења, као и идејног пројекта за један од сегмената тог простора.

Теоријски оквир истраживања односи се, у другом поглављу рада, најпре на проучавање одлика отворених простора уопште, а затим и на разлике које проузрокује степен јавности коришћења тих простора. Значајан део овог поглавља посвећен је типологији отворених јавних простора, односно одликама три типа јавног отвореног простора: унутарблоковском простору, кеју и линијском парку, који су релевантни за тему овог мастер рада. Сваки од ових типова је образложен кроз три примера добре савремене светске праксе у области пејзажноархитектонског пројектовања, на начин који омогућава компарацију приказаних пејзажноархитектонских дела. Пре сваког од ових типолошки дефинисаних одељака, дат је најпре сажет увод који дефинише одређени тип јавног простора, а после изнетих одлика одабраних примера, дат је и закључак који се односи на њихово међусобно поређење. Овај део рада је важан јер даје, поред осталог, и систематичан увид у један корпус деловања у оквиру савремене

пејзажне архитектуре. У последњем одељку овог поглавља, у оквиру теоријских основа рада, дати су критеријуми за утврђивање одлика кроз које ће се вршити систематична просторна и пејзажноархитектонска анализа предметне локације, односно стамбеног комплекса „Дорћол 1”. Критеријуми за вредновање квалитета урбаних отворених простора дефинисани су на основу концепта *Placemaking*, који промовише непрофитна организација *Project for Public Spaces* (Пројекат за јавне просторе), и који се односи на стварање доброг/погодног места у јавном простору одређене заједнице. Образложени критеријуми су: Приступачност места, Угодност и атрактивност места, Коришћење и активности и Друштвеност простора. Ови критеријуми ће, у следећем делу рада, бити употребљени као чиниоци аналитичког процеса.

У трећем поглављу овог рада, под називом **Анализа предметне локације и резултати истраживања**, дата је аналитичка основа створена на основу детаљних проучавања предметне локације. У првом делу овог поглавља, детаљно је представљен положај и значај локације, кроз приказ њеног географског положаја и природних услова, затим историјског развоја, али и непосредне будућности простора, односно планиране трансформације околине и планираног формирања линијског парка. Историјски оквир истраживања локације је вишестрано анализиран: кроз развој локације на основу прикупљених историјских података и кроз приказ трансформација простора увидом у историјске карте и планове. Нарочито је значајно коришћење техничке документације стамбеног насеља „Дорћол 1”, захваљујући којем је у овом делу рада образложена генеза насеља, као и вредности које, у пејзажноархитектонском, урбанистичком и архитектонском смислу, баштини овај простор. Поред тога, дат је контекст, у професионалном и у друштвеном смислу, у оквиру којег ће бити формиран простор линијског парка. У последњем, четвртном одељку треће главе рада, извршено је вредновање отворених простора према наведеним, дефинисаним критеријумима, који се заснивају на концепту *Placemaking*: Приступачност простора, Коришћење, активности и социјални аспект простора и Угодност и атрактивност простора. Подаци добијени анализом отворених простора стамбеног насеља, који су вредновани према датим критеријумима, приказани су кроз скице, дијаграме и схеме које је израдила ауторка рада и који значајно доприносе илустрацији постојећег стања. Визуелни материјал у раду је постављен логично и целисходно у односу на текстуални део, тако да наведене податке прате илустрације које равноправно доприносе јасном приказу тих података, као и пројектних решења, који су представљени у следећа два поглавља.

У четвртном поглављу је образложено **Концептуално решење пејзажноархитектонског уређења отворених простора предметне локације**, засновано на претходним истраживањима и анализама, који су обимно и детаљно приказани у претходна два поглавља рада. Искрпним познавањем потенцијала, али и ограничења предметне локације, као и жеља корисника простора, формиране су пројектантске смернице чијим поштовањем може да се постигне стварање квалитетног јавног и полујавног отвореног простора с високом еколошком вредношћу, који ће бити интеграциони елемент просторних структура значајних на нивоу општине и града. Истовремено, реконструисани унутрашњи простори постојећег блока, требало би да поседују одлике угодности и атрактивности, да буду приступачна места за друштвена окупљања чланова заједнице, али и других корисника. У петом поглављу је

образложено **идејно пејзажноархитектонско решење једне од контактних зона** у стамбеном насељу, коју чини шеталиште ширине 8m оријентисано у правцу север-југ. Овај простор има пажљиво пројектоване делове с различитим степеном јавности, у односу на функцију коју треба да извршава. Врло је јасно приказано у којој мери се пажљивим пејзажноархитектонским решењем уређења простора, постављањем комуникација, одабиром материјала, биљних врста, коришћења водених елемената, формирања жељених амбијената, може добити атрактиван и еколошки вредан простор за различите кориснике. Као и у целини мастер тезе, и у овом делу рада присутне су скице и прикази који су допринос ауторке, и који равноправно са вербалним дескрипцијама, веома верно дочаравају атмосферу будућег простора.

Дискусија и Закључак односе се на рекапитулацију резултата рада и издвајање главних увида, који су проистекли из спроведених истраживања, које је резултирало смерницама за пројектовање отворених простора предметног стамбеног комплекса. **Литература** је део рада у којем је дат списак коришћених и цитираних дела, у коректно наведеним библиографским јединицама. Укупан број наведених референци је 40. **Прилог** садржи Композициони план одабраног простора који представља једну од контактних зона између планираног линијског парка и постојећег Дунавског кеја, у размери 1:250. На крају рада, **Проширени резиме** доноси рекапитулацију садржаја главних поглавља.

VI ЗАКЉУЧЦИ

У мастер раду „Пејзажноархитектонско уређење отвореног простора стамбених блокова: интеграција планираног линијског парка и Дунавског кеја у Београду“ кандидаткиња дипл. инж. пејз. арх. Милица Петровић приступом који је утемељен на комплексној аналитичкој бази, даје смернице за пејзажноархитектонско уређење отворених простора насеља „Дорћол 1“, који ће служити као простори интеграције планираног простора линијског парка и постојећих простора самог насеља, као и Дунавског кеја. У овом раду спроведена је вишедимензионална анализа, која је резултовала осмишљавањем стратегије уређења простора на нивоу насеља, до осмишљавања конкретних просторних јединица, односно одабраног унутарблоковског транзитног простора, једне од будућих контактних зона линијског парка и Дунавског кеја.

На основу вредновања резултата рада Комисија сматра да мастер рад дипл. инж. пејз. арх. Милице Петровић, показује да су сви добијени резултати рада, односно концепт и пример конкретизације главних смерница за пејзажноархитектонско уређење отворених простора стамбеног насеља „Дорћол 1“, између планираног линијског парка и Дунавског кеја, настали на основу извршених истраживања на терену, кроз проучавање адекватне литературе и архивске грађе, као и извршене вишедимензионалне анализе предметног простора и да оправдавају сва предузета истраживања. У том смислу овај мастер рад представља самосталан рад.

Сматрамо да кандидаткиња има способност да самостално примењује знања стечена током студија и да доноси закључке на основу спроведених истраживања. Посебан квалитет овог рада је да, осим што даје смернице за пејзажноархитектонско уређење стамбеног комплекса, даје и смернице за стварање методологије

истраживања за пејзажноархитектонско пројектовање, и указује на значај дубинског познавања одређене локације, које је неопходно за доношење одлука које ће бити спроведене у простору. Овај рад заслужује пажњу и зато што оставља места за следеће фазе пројектовања и дефинисања наредних нивоа у формирању погодних места за квалитетан заједнички живот локалне заједнице у оквиру заједничких јавних простора предметне локације, стамбеног насеља „Дорћол 1” у Београду.

Имајући у виду све наведено, Комисија закључује да мастер рад **дипл. инж. пејз. арх. Милице Петровић** с називом: „**Пејзажноархитектонско уређење отвореног простора стамбених блокова: интеграција планираног линијског парка и Дунавског кеја у Београду**”, има неопходне елементе да се прихвати као мастер рад и да, према томе, у смислу оспособљености кандидата, може да се приступи јавној одбрани рада.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА:

1. Да ли мастер рад садржи све битне елементе и да ли је написан у складу са насловом рада:

ДА

2. Недостаци мастер рада и њихов утицај на резултат истраживања:

рад не садржи недостатке који би значајно утицали на приказ резултата истраживања

VIII ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене мастер рада, комисија предлаже:

да се мастер рад прихвати, а кандидаткињи одобри одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Драгана Ћоровић, ванредни професор
Шумарског факултета – Универзитета у Београду

др Невенка Галечић, доцент
Шумарског факултета – Универзитета у Београду

др Драгана Скочајић, доцент
Шумарског факултета – Универзитета у Београду

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.